

Vergaderjaar 2011–2012

27 428

Beleidsnota Biotechnologie

Nr. 209

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 november 2011

In het AO Biotechnologie van 18 mei jl. (Kamerstuk 27 428, nr. 189) heb ik toegezegd u te informeren over de investeringen in zowel de biologische als biotechnologische sector.

Hieronder geef ik een overzicht van gereserveerde middelen voor onderzoek naar traditionele (inclusief biologische) veredeling van planten, de veredeling van genetisch gemodificeerde gewassen en plantengenomics waarvan de uitkomsten kunnen bijdragen aan alle vormen van plantenveredeling.

Tevens informeer ik u over de uitwerking van co-existentieafspraken in het kader van een voornemen van het bedrijf BASF om in 2012 de zetmeel-aardappel Amflora te telen.

Onderzoek naar de veredeling van een genetisch gemodificeerd gewas

De overheid besteedt in 2012 circa € 1 mln. voor de ontwikkeling van een genetisch gemodificeerde aardappel met een duurzame resistentie tegen de aardappelziekte *Phytophthora infestans*. De totale kosten van dit 10 jaar durend project (tot 2015) bedragen € 10 miljoen uit FES-gelden. Wageningen UR voert het project uit. Een deel van de kennis die dit project naar verwachting oplevert, kan ook worden gebruikt voor de traditionele veredeling. In het project worden genen die resistentie bieden tegen de aardappelziekte geïdentificeerd en geïsoleerd. De kennis over deze genen kan worden gebruikt om deze genen via traditionele veredeling in gewassen in te kruisen. Het project biedt verder kennis over maatregelen die kunnen worden genomen om het doorbreken van resistentie te voorkomen. Ook deze kennis is van belang voor traditionele veredeling.

Onderzoek waarbij kennis van genomics wordt ingezet voor veredeling

Het project TTI Groene Genetica (TTI-GG) richt zich met name op bedrijven die nieuwe rassen ontwikkelen door middel van klassieke of

traditionele veredeling. Belangrijke opgaven waarop het onderzoek vanuit TTI-GG zich richt zijn verduurzaming (ecologisering van de economie), gezondheid en welzijn voor mens en dier, mondiale voedselzekerheid, schaarste en transitie en groene grondstoffen, transitie fossiele grondstoffen en biomassa. Bijdragen van de overheid aan onderzoek worden gematcht door bedrijfsleven en kennisinstellingen in een verhouding 50% overheid en 50% bedrijven en kennisinstellingen.

De overheidsbijdrage aan het totale project TTI -GG was € 20 mln. voor de periode 2007–2011. Voor het jaar 2012 wordt de financiering voortgezet. In het kader van het topsectorenbeleid en de ontwikkeling van zgn. roadmaps zal nog worden bezien of en op welke manier vanaf 2013 er een vervolg aan wordt gegeven.

Het Programma Groene veredeling richt zich op onderzoek voor de veredeling voor low-input landbouw, met andere woorden veredeling van rassen die minder afhankelijk zijn van gewasbeschermingsmiddelen of hoge mestgiften en beter aangepast zijn aan veranderende klimaatomstandigheden. Resultaten zijn bruikbaar voor zowel biologische als reguliere landbouw. Naast de veredeling is in dit programma ook aandacht voor ontwikkeling van innovaties op het gebied van verbetering van de kwaliteit van zaaizaad en plantgoed. Bijdragen van de overheid aan onderzoek wordt voor 33% gematcht door het bedrijfsleven. Voor de periode 2010 tot 2020 is 10 miljoen beschikbaar (1 miljoen per jaar).

In 2014 wordt het programma geëvalueerd en over voortzetting besloten.

Verder investeert het Netherlands Genomics Initiative (NGI) in de periode 2008–2013 in totaal € 22,3 miljoen uit FES-gelden in diverse projecten gericht op plantgenomics, waarvan de uitkomsten gebruikt kunnen worden ten behoeve van alle vormen van plantenveredeling. Het budget van het NGI voor plantgenomics in het jaar 2012 is 4,36 miljoen euro.

Onderzoek dat zich richt op traditionele veredeling

Gedurende 2008 tot en met 2011 heeft EL&I in totaal ongeveer 3,4 miljoen geïnvesteerd in een onderzoeksprogramma dat is gericht op het verkrijgen van robuust plantaardig 100% biologisch uitgangsmateriaal. De WUR voert het programma uit. In het kader van het topsectorenbeleid zal worden bezien of het programma in 2012 een vervolg krijgt.

Uitwerking co-existentieafspraken

Op 16 augustus jl. is in de pers verschenen dat BASF telers zoekt in Nederland voor de teelt van pootgoed van de zetmeelaardappel Amflora. BASF heeft mij dit bevestigd. Amflora is sinds 2010 op Europees niveau toegelaten voor commerciële toepassing. Deze beslissing is genomen nadat de risico's van Amflora op mens, dier en milieu zijn beoordeeld en de aardappel veilig is bevonden. Nederland heeft daarom in 2010 voor de Europese toelating gestemd. Telers die Amflora willen telen, moeten zich voor 1 februari melden bij Dienst Regelingen. Op dit moment heb ik nog geen bevestiging dat de teelt van Amflora daadwerkelijk zal plaatsvinden in Nederland in 2012. Het is gewenst dat de eventuele teelt van Amflora zodanig kan plaatsvinden dat er door vermenging geen economische schade ontstaat voor conventionele en biologische teelt. Hierover hebben betrokken partijen eind 2004 co-existentie afspraken gemaakt. Dit behelst een Verordening van het Productschap Akkerbouw, waarin teeltmaatregelen en isolatieafstanden zijn vastgesteld, het oprichten van een restschade fonds voor onvoorziene schade en een monitoring op de effectiviteit van de co-existentie maatregelen. De Verordening van het Productschap Akkerbouw is op 10 november 2005 van kracht geworden. Ik

heb het Productschap Akkerbouw gevraagd om de inwerkingtreding van de Verordening voor te bereiden en de leden van de voormalige Stuurgroep Co-existentie Afspraken hierover te informeren.

Tevens heb ik het Productschap Akkerbouw gevraagd om simultaan te werken aan de uitvoering van het restschadefonds. Het bedrijfsleven heeft reeds een garantstelling van het restschadefonds toegezegd. Verder zal ik de uitwerking van het monitoringsprogramma afronden. Ik tref al deze voorbereidingen omdat ik het belangrijk vindt dat het pakket van co-existentie gereed is, voordat telers de Amflora-aardappel gaan telen.

De staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker